

Suomen Pystykorvajärjestö Finska Spetsklubben r.y.

SPJ – FSK:N SUOMENPYSTYKORVAN JALOSTUSNEUVONNAN TOIMINTAOHJE (Päivitetty 14.7.2007, SPKJ kokouksen päätös kohta 7. Hallituksen kokous 29.07.2007, kohta 63.3A)

Suomenpystykorvan jalostustoiminnan tärkeimpänä tehtävänä on säilyttää suomenpystykorva rotu terveenä ja geenipohja riittävän laajana. Tavoitteena on saada aikaan rotumääritelmän mukaisia, toiminnalliselta tyypiltään ja rakenteeltaan mahdollisimman korkeatasoisia käyttökoiria. Suomenpystykorvan jalostuksen päätavoitteeksi on asetettu hyvä linnunhaukkuja sen monimuotoista riistaverisyyttä unohtamatta. Suomenpystykorvan jalostustoimintaa ohjaa Suomenpystykorvan jalostuksen tavoiteohjelma, joka hyväksytään järjestön vuosikokouksessa määrävälein.

Rotukohtaisia asioita hoitaa Suomenpystykorvajaosto ja sen alaisuudessa toimiva jalostusryhmä. Jalostusryhmässä on puheenjohtajan lisäksi 3 - 4 muuta alueellista jalostusneuvojaa sekä 2 – 3 pentuvälittäjää. SPJ:n hallitus valitsee vuosittain suomenpystykorvajaoston esityksen pohjalta jalostusryhmän kokoonpanon.

Suomen Pystykorvajärjestö ry tarjoaa maksuttomana jäsenpalvelunaan urossuosituksia ja yleistä jalostustietoutta. Jalostustoimintaan kuuluu läheisesti myös suomenpystykorvan terveystilanteen seuranta. Tietous rodun piirissä esiintyvistä periytyvistä sairauksista suvuittain ja yksilöittäin pyritään saamaan jalostusryhmän jäsenten käyttöön. Heidän tulee pyrkiä myös omalla toiminnallaan täydentämään näitä tiedostoja.

Nartun ja uroksen omistajat ovat neuvojille jalostustoimen asiakkaita. Heitä pitää kohdella sen mukaisesti. Jalostustoimen asiakkaille tulee asiat esittää asiallisesti ja perustellen mutta myös vaikeat asiat pitää pystyä sanomaan jämäkästi. Neuvojan tulee asennoitua siten, että hän on neuvomassa muita ja auttamassa osaltaan mahdollisimman hyvän yhdistelmän syntymiseksi. Järjestön asettamissa jalostus vaatimuksissa tulee ehdottomasti pitäytyä, eikä riskiyhdistelmiä pidä suosittaa vaikka se numeroiden valossa olisikin mahdollista.

Jalostusryhmä ylläpitää ajan tasalla olevaa siitosuroslistaa, jolle pääsemiseksi uroksen on saavutettava laatuarvostelun maininta hyvä (H) näyttelyssä ja avoimen luokan 1 palkinto (AVO1) käyttökokeessa, eikä sillä saa olla enempää kuin 50 rekisteröityä jälkeläistä. Suositeltavien urosten listalle päästäkseen, uros on todettava PEVISA- tarkastuksessa terveeksi.

Suomenpystykorvien jalostustyötä tekevillä on käytössään Dataeasy- jalostustietojärjestelmä, jossa on tiedot koirien näyttely- ja koekäynneistä, PEVISAn mukaiset terveystiedot ja raportoidut epileptiset koirat sekä linkitys niiden lähisukulaisiin. Jalostusneuvojien tulee olla perillä myös Suomen Kennelliiton KoiraNet- tietokanan käytöstä ja hyödyntää sitä pysyäkseen ajan tasalla silmä- ja polvitarkastusten tuloksista. Rotujärjestö kustantaa tarvittaessa jalostusryhmän jäsenelle Suomen Kennelliiton järjestämän jalostusneuvojien peruskurssin.

Tietojen perusteella etsitään ja suositellaan nartuille sopivia siitosuroksia huomioiden koe- ja näyttelytulokset sekä PEVISA- tiedot. Lisäksi tarkastetaan paritusyhdistelmän epi- luvut ja pennuille tuleva sukusiitosaste. Vuonna 2004 tehdyn rotujärjestön päätöksen mukaan sukusiitosasteen 6,25 seitsemästä sukupolvesta laskettuna ylittävät yhdistelmät ovat sallittavia vain hyvin perustelluista syistä ja vaativat kirjallisen poikkeusluvan.

Urossuosituksessa nartulle pyritään löytämään partneri, joka ei ole liian läheistä sukua nartulle. Suosituksen teossa tarkastetaan molempien koirien taustat epilepsiaepäilyjen suhteen ja pyritään

minimoimaan vaaratekijät. Pyynnön esittäjän omat toivomukset otetaan mahdollisimman hyvin huomioon. Yhdistelmien koiria on tarkasteltava kokonaisvaltaisesti. Jalostusneuvojan tulee olla perehtynyt epi- alttiisiin yhdistelmiin ja mitkä tekijät ovat osaltaan vaikuttaneet huonoon lopputulokseen. Sukusiitosastetta laskettaessa ja sen vaikutusta tarkasteltaessa on syytä hyödyntää myös KoiranNet- tietokantaa. Annettu urossuositus on voimassa puoli vuotta päivämäärästä, jonka jalostusneuvoja voi tarvittaessa jatkaa uudella epi- tarkastelulla. Urossuosituksessa nartulle suositellaan tavallisesti 2...5 urosta, joista nartun omistaja voi valita haluamansa vaihtoehdon.

Jalostusneuvojan pitää aina pystyä perustelevaan näkökantansa. Jos hän toteaa, ettei sääntöjen tai terveydellisten syiden perusteella pysty tekemään koiralle turvallista suositusta on hänellä oikeus olla tekemättä sitä. Tällöin asiat myös tuodaan tiedoksi nartun omistajalle. Jalostusneuvojen on ajateltava koko rodun etua eikä heidän pidä automaattisesti hyväksyä koiranomistajan mahdollisesti esittämää yhdistelmää vaikka se lukuarvojen valossa olisikin mahdollista. Kasvattajiin jotka toistavat samoja yhdistelmiä ilman erityisiä näyttöjä tulee suhtautua kriittisesti.

Urossuositusta nartulle ei anneta;

- jos nartun e-luku on 1,8 tai yli.
- jos narttu, vanhemmat tai sisarukset ovat epileptisiä. (I, V tai S merkintä)
- jos nartulla on merkintä epileptisistä jälkeläisistä. (J merkintä)
- jos narttu ei täytä PEVISA määräyksiä.
- jos sen on jo tehnyt toinen jalostusneuvoja.
- jos nartulla ei ole näyttelystä vähintään kokonaisvaikutelman arvosanaa hyvä.
- jos nartulla ei sen toisen pentueen jälkeen ole suositusta haettaessa hyväksytyä polvi- ja silmätarkastuslausuntoa.

Rotujärjestöllä on käytössään ns. epi- luku. Hallituksen päätöksen mukaisesti on koiran omistajalla oikeus saada omasta tai yhdistelmän koirista kirjallisena sen hetkinen epi- luku. Tämän luvun saavat jalostusneuvojat omalla koneellaan olevasta Dataeasy – jalostustietojärjestelmästä jota päivitetään kaksi kertaa vuodessa. Epi- luvun voi jalostusneuvoja antaa koiranomistajalle myös puhelimitse jos hän on varma soittajasta.

Jalostusneuvoja ei saa ajaa työssään omaa etuaan tai suosia omia kasvattejaan. Hänen tulee tuntea ja sitoutua noudattamaan kaikilta osin järjestön jalostuksesta tekemiä päätöksiä, SPJ:n hallituksen tekemiä päätöksiä sekä Suomen kennelliiton vastaavia sääntöjä ja ohjeita.

Lausunnot poikkeuslupiin antaa poikkeuslupakollegio. Sen muodostavat jalostusryhmän puheenjohtaja, pystykorvajaoston puheenjohtaja ja jalostusryhmän asiantuntijajäsenen. Kollegion puheenjohtaja on jalostusryhmän puheenjohtaja. Jalostusryhmän puheenjohtajan vastuulla on myös ryhmän sisäinen tiedottaminen ja jalostusryhmän kokousten järjestäminen. Hän kartoittaa ryhmän koulutustarpeet, ylläpitää listaa ja salasanoja jalostustietokantaan ja kirjoittaa jalostuksesta ja siihen liittyvistä asioista Pystykorva-lehteen. Hänellä on oikeus ja velvollisuus huolehtia, että jalostus pysyy sovitun mukaisena ja noudattaa tavoiteohjelmaa. Hän toimii tiiviissä yhteistyössä suomenpystykorvajaoston kanssa. Raportoi tarpeellisilta osin jaostoa ja osallistuu sen kokouksiin.

Suomen Pystykorvajärjestö Finska Spetsklubben r.y.

Liite: SPJ – FSK:N SUOMENPYSTYKORVAN JALOSTUSNEUVONNAN TOIMINTAOHJEESEEN
(Päivitetty 14.7.2007, SPKJ kokouksen päätös kohta 7.
Hallituksen kokous 20.07.2007, kohta 63.3A)

SUOMENPYSTYKORVIEN JALOSTUSSUOSITUS VAATIMUKSET

Jalostukseen suositellaan käytettävän suomenpystykorvia;

1. jotka ovat rotumääritelmän mukaisia.
2. jotka ovat fyysisesti ja henkisesti terveitä.
3. joilla ei ole epileptisiä sisaruksia tai jälkeläisiä.
4. joiden epi- luku ei ole 1,8 tai yli (Jos toisen osapuolen epi- luku on yli 1,5 tulee toisen osapuolen epi- luvun olla 1.0 tai alle.)
5. jotka ovat PEVISA- tarkastuksessa todettu terveiksi. (Silmät ja polvet)
6. joiden jälkeläisissä ei esiinny PRA sairautta, eikä jälkeläisissä tule ilmi kahta tai useampaa HC- ta PHTVL/PHTV tapausta.
7. joilla on korkeintaan 1. asteen polvilumpio luksaatio.
8. joilla ei ole merkittäviä hammaspuutoksia.
9. joilla on rodunomaisesta käyttökokeesta AVO-1 palkintosija.
10. jotka ulkomuodon osalta omaavat vähintään laatuarvostelun arvosanan HYVÄ (entinen 2)
11. joilla on enintään 50 jälkeläisiä.
12. jotka ovat syntyneet 1.1.2006 jälkeen ja niiden sukusiitosaste (SSA)seitsemästä polvesta laskettuna ei ylitä 6,25%.

Jalostukseen ei suositella käytettävän koiraa, joka on näyttelyssä on saanut kaksi kertaa laatupalkinnon HYLÄTTY kahdelta kotimaiselta tuomarilta.

Suomen Pystykorvajärjestö Finska Spetsklubben r.y.

Liite: SPJ – FSK:N SUOMENPYSTYKORVAN JALOSTUSNEUVONNAN TOIMINTAOHJEESEEN
(Päivitetty 14.7.2007, SPKJ kokouksen päätös kohta 7.
Hallituksen kokous 20.07.2007, kohta 63.3A)

SUOMENPYSTYKORVA - REKISTERÖINTI POIKKEUSLUVALLA

Mikäli pentue ei täytä Suomen Kennelliiton rekisteröintimääräysten yleisiä tai rotukohtaisia ehtoja, voidaan se joissakin tapauksissa rekisteröidä jalostustieteellisen toimikunnan myöntämällä poikkeusluvalla. Rekisteröintimaksu on tällöin oman maksuluokan perusmaksu kaksinkertaisena.

NARTUN TIHEÄ PENIKOITTAMINEN OIKKEUSLUVALLA

Narttua saa penikoittaa enintään kerran kymmenessä kuukaudessa. Jalostustieteellinen toimikunta voi perustellusta anomuksesta myöntää poikkeusluvan tiheämpään penikointiin. Anomuksen liitteenä tulee olla rotujärjestön lausunto sekä eläinlääkärin lausunto siitä, että narttu on hyväkuntoinen eikä sen astutukselle ole terveydellistä estettä.

Poikkeuslupa voidaan vain erityisen painavista syistä myöntää toistuvasti samalle nartulle. Lupaa ei kuitenkaan myönnetä samalle nartulle kahta kertaa peräkkäin. Jalostustieteellinen toimikunta ei myöskään anna poikkeuslupaa nartulle joka on kahdeksaa vuotta vanhempi.

Kun poikkeuslupaa tarvitaan nartun tiheään penikoittamiseen, on tarpeellista tietää oikeat toimenpiteet luvan saamiseksi, koska astutusta ei saa suorittaa ennen kuin lupa on myönnetty.

Poikkeuslupa tarpeen ilmetyä, narttu on käytettävä eläinlääkärin tutkimuksissa koiran terveystilan toteamiseksi. Eläinlääkäri antaa todistuksen siitä, että nartun terveydelle ei ole tutkimushetkellä ilmenevää haittaa normaalia laajemmasta pennuttamisesta. Tämä todistus ja vapaamuotoinen anomus perusteluineen lähetetään järjestön nimeämälle rotukohtaiselle yhdyshenkilölle lausunnon antamista varten. Järjestön lausunto ottaa kantaa siihen, onko kyseinen narttu keskimääräistä parempi jalostusmielessä, jolloin poikkeusluvan antaminen on perusteltavaa.

Rotukohtainen yhdyshenkilö on nykyisellään jalostusryhmän puheenjohtaja.

POIKKEUSLUVAT ROTUKOHTAISEEN PEVISA-OHJELMAAN

Kennelliiton jalostustieteellisellä toimikunnalla on oikeus rotujärjestön esityksestä myöntää tapauskohtaisesti poikkeusluvalla erivapaus rotukohtaisen PEVISA- ohjelman mukaisista määräyksistä.

Anomukseen tulee liittää perustelut ja rotujärjestön lausunto.

Kun poikkeuslupaa tarvitaan rotukohtaiseen PEVISA ohjelmaan on pentujen vanhemmat, jotka eivät täytä rotukohtaisia PEVISA vaatimuksia käytettävä tutkimuksessa koiran terveystilan toteamiseksi. Koira täytyy tutkimushetkellä / näytteenottohetkellä olla tunnistettu Kennelliiton hyväksymän tunnistusmerkinnän avulla. Hyväksytty PEVISA- lausunto on liitettävä anomukseen ja vapaamuotoinen anomus lähetetään järjestön nimeämälle rotukohtaiselle yhdyshenkilölle lausunnon antamista varten.

ROTUJÄRJESTÖN ASETTAMAT JALOSTUSSUOSITUKSET JOTKA VAIKUTTAVAT LAUSUNTOON

Jalostukseen ei suositella käytettäväksi koiraa, jos

- sillä on enemmän kuin 50 jälkeläistä. Tästä voidaan perustelluista syistä kuitenkin poiketa. Jos poiketaan, sille tulee saada Suomen Pystykorvajärjestön suostumus. Edellä mainituissa tapauksissa jalostukseen käytetyillä nartulla tulee olla näyttelyn laatuarvostelussa vähintään lausunto erittäin hyvä ja metsästyskokeesta myös vähintään AVO1- palkinto.
Yhdistelmän tulee täyttää rotujärjestön muut suositusvaatimukset sekä koirilla tulee olla PEVISA tarkastus suoritettuna ennen astutusta.
- sen jälkeläisissä ilmenee PRA- sairautta
- sen jälkeläisissä tulee ilmi kaksi tai useampi HC- tai PHTVL/PHPV- tapauksia.
- sillä on ensimmäisen asteen polvilumpioluusaatio tai se periyttää tätä vikaa rodun keskimääräistä tasoa enemmän.
- suomenpystykorvien 1.1.2006 jälkeen syntyneiden jälkeläisten korkein SSA saa olla vain 6,25 %, jotta niitä voidaan suositella jalostukseen. Tästä voidaan perustelluista syistä kuitenkin poiketa. Jos poiketaan, sille tulee saada Suomen Pystykorvajärjestön suostumus.

Jos koiralla on todettu ensimmäisen asteen polvilumpioluusaatio ja sitä halutaan perustelluista syistä kuitenkin käyttää siitokseen, tulee sen partnerin olla vastaavilta ominaisuuksiltaan tutkittu ja todettu täysin terveeksi.

Kahta koiraa, joilla molemmilla on todettu ensimmäisen asteen polvilumpioluusaatio, ei suositella paritettavaksi keskenään. Jos paritetaan, sille tulee saada Suomen Pystykorvajärjestön suostumus.